

faa Henseende at bestemme sig og at overveie saavel Godsets som sin egen private Interessse. Det vedkommende Ministerium, som har Tilsynet med Majoraterne, kan efter Forslaget ikke bestemme, at der skal sælges, eller hvorledes der skal sælges, men det kan alene undersøge, om den Kjøbesum, som bydes, er saa stor, at Lehn eller Fideicommisset kan antages ikke ved Salget at lide nogen Skade. Naar der bliver Spørgsmaal om Salg af Fæstegods, som henhører under offentlige Stiftelser eller under Embeder, saa kan en afgjørende Bestemmelse i de Henseender, som jeg før tillod mig at nævne, ikke tages af den tilfældigt nærværende Bestyrelse eller af den Embedsmand, som for Tiden beklæder det Embede, hvormed der er forbundet Fæstegods; man kan ikke tillægge ham en saadan Ret til at fastsætte, hvornaar der skal sælges, og om der skal sælges til Eiendom og ikke til Arvesætte, eller omvendt. Sagen maa i det Hele afhænge af det vedkommende Ministerium, som med Hensyn til dette Slags Gods ikke alene har en Tilsynsret, men en øverste Bestyrelsesret. Af de nævnte Grunde, da saaledes de Regler, som Lovforslaget indeholder om Salg fra Majorater, ikke passe paa Salg for Stiftelser og Embeder, har jeg i det andet Thing anbefalet et Endringsforslag, som gik ud paa, at den Paragraph, som angaaer Salg af Fæstegods fra det sidstnævnte Slags Eiendomme, skulde gaae ud. Jeg har saa meget mindre Haab om, at man kan faae en Lov ud af Forslaget, naar de Bestemmelser, der sigte til det sidstnævnte Slags Eiendomme, beholdes, som den høitærede Collega af mig, der er her tilstede (Kirke- og Underviisningsministeren), under hvis Overbestyrelse en stor Deel af det nævnte Gods hører, navnlig naar der er Tale om Salg fra Kirker og fra Embeder, ogsaa har fundet overveieende Betænkelse ved de Bestemmelser, der indeholdes i Lovforslaget. Jeg skal ogsaa endnu tillade mig at gjøre opmærksom paa, at jeg troer, man saameget desværre kan gaae ind paa, idetmindste for Tiden, at udsondre disse to Gjenstande fra hinanden, som § 7 i Frdg. af 13de Mai 1769 jo ligefrem indeholder tilstrækkelig Hjemmel til at tilstede Afhændelsen af Fæstegods fra offentlige Stiftelser og Embeder; man har

allerede en Lov angaaende denne Gjenstand, og en ny Lov behøves ikke. Enten man faaer en ny Lov, eller man holder sig til den ældre af 1769, saa maa Salget dog i det Hele taget være afhængigt af det vedkommende Ministerium. Udsondrer man den omhandlede Gjenstand, og altsaa lader Loven blive indskrænket til at angaae Salg fra Lehn og Fideicommisser, saa vil jeg dog ogsaa ansee Loven for ikke at være nødvendig, idet det jo er noksom bekendt, at det ikke for Tiden har nogen Bænkning at faae Bevilling til at sælge Fæstegods, som henhører under Majorater; naar der imidlertid hverken i Loven optages Bestemmelser, som ere i Strid med de gjældende Loves Principer, eller Bestemmelser, som frænte Lehnens og Fideicommissernes Ret, saa troer jeg ikke, at der kunde have nogen væsentlig Betænkning imod en saadan Lov.

Hvad angaaer det specielle Indhold af Lovforslaget, saa skulde jeg dog ansee det for aldeles nødvendigt, at der skete en Forandring i de Forrifter, som indeholdes i Lovforslagets § 1. Naar nemlig Salget skal skee, imedens at Fæstestedet er bortfæstet, da maa Salget efter § 1 ikke skee til Andre end Fæsterne, med mindre disse give deres Samtykke til Salget. Der har under Sagens tidligere Forhandling, som det høitærede Thing vil erindre, været meget omtvistet, om en saadan Bestemmelse kunde passende optages i Loven eller ikke, idet man nemlig har i det andet Thing troet at maatte holde sig til den Regel, at blot den Hindring for Salget, som laae i det fideicommissariske Baand, burde have, og at altsaa Majoratsbesidderen maatte have den samme Frihed som en Privatmand til at sælge, til hvem han vilde. Jeg troer imidlertid, at der er væsentlige Grunde, som kunne tale for, at imedens Godset er bortfæstet, maa der ikke sælges til Andre end Fæsterne, og jeg skulde formene, at Regjeringen saameget snarere kan gaae ind paa en Bestemmelse derom, som det allerede nu kan ansees at være den gjældende Ret. Man har nemlig allerede i flere Aar i de Bevillinger, som sevnlig gives, holdt sig til det Princip, at man ikke har givet nogen Majoratsbesidder Tilladelse til at sælge Fæste